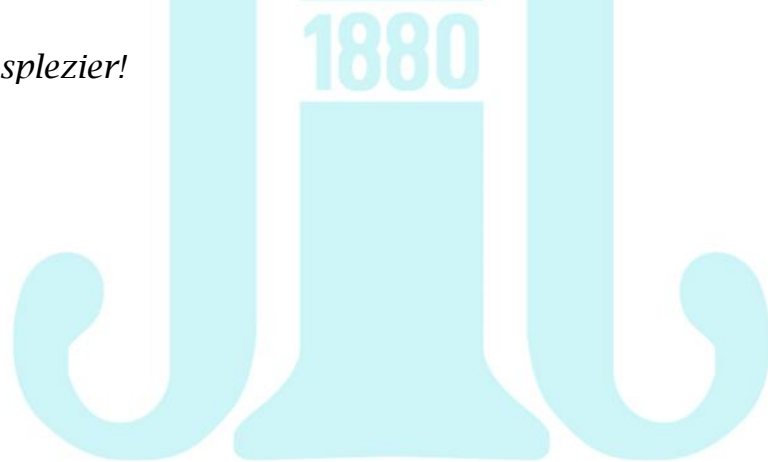

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

DE KINDEREN VAN SAN GABRIEL

toneelspel in twaalf taferelen
voor 10 – 18 jarigen

1880
door

Guido Janssen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2014
Nr.2727

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be -> opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE KINDEREN VAN SAN GABRIEL* op te voeren moet de naam van auteur *GUIDO JANSSEN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2002/0220/018
ISBN 978-90-385-07583

© 2002 Toneelfonds J. Janssens/Guido Janssen
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeleevuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(onbeperkte bezetting)

Kinderen van San Gabriel:

Pedro Malbràn	Maria Vargas	José
Daniel	Miquel	Rafael
Ricardo	Cecilia	Marcela
Victor	Leiva	Hernan
Simon	Carmen	Marco

Spookfiguur

Leon Rueda (vader van Daniel)

Señor Malbràn (vader van Pedro)

Pedro Vargas (vader van Maria)

Verteller *

Alcalde (burgemeester)

Man 1*

Man 2*

Lerares*

Kapitein Romo*

Andres

Nilda*

Pamela*

Gregorio Gonzales*

Cameraman*

Verslaggever*

Journalist*

(stem) Generaal

Jorge*

Figuranten/dubbelrollen zijn goed mogelijk. De rollen met een * kunnen door kinderen worden gespeeld.

THEY DANCE ALONE (Gueca solo)

Sting

Why are these women here dancing on their own?

Why is there this sadness in their eyes?

Why are the soldiers here

Their faces fixed like stone?

I can't see what it is that they despise.

They're dancing with the missing

They're dancing with the dead

They dance with the invisible ones

Their anguish is unsaid

They're dancing with their fathers

They're dancing with their sons

They're dancing with their husbands

They dance alone.

It's the only form of protest they're allowed

I've seen their silent faces scream so loud

If they were to speak these words

They'd go missing too

Another woman on the torture table

What else can they do.

One day we'll dance on their graves

One day we'll sing our freedom

One day we'll laugh in our joy

And we'll dance...

Hey Mr. Pinochet
You've sown a bitter crop
It's foreign money that supports you
One day the money is going to stop
No wages for your torturers
No budget for our guns
Can you think of your own mother
Dancing with her invisible son.

Ellas danzan con los desaparecidos
Ellas danzan con los muertos
Ellas danzan con amores invisibles
Ellas danzan con silenciosa angustia
Danzan con sus padres
Danzan con sus hijos
Danzan con sus esposos
Ellas danzan solas
Danzan solas

CD-Sting - ...Nothing like the sun.
AM records – 1987

Als inleiding

De Kinderen van San Gabriel gaat over een periode die achter ons ligt. San Gabriel is een krottenwijk, maar het ligt in een prachtig land.

Is het Argentinië? Chili? Peru? Het ligt in ieder geval in een land, waar de militaire junta al een aantal jaren meedogenloos regeert. Moorden en verdwijningen zijn aan de orde van de dag.

Ook kinderen hebben hieronder zwaar te lijden. Kinderen zoals Maria, Pedro en Daniel. Zij wonen in San Gabriel.

Miljoenen kinderen leven in San Gabriel, want San Gabriel ligt nog op veel plaatsen in de wereld.

Muziek

- La Poblacion – Victor Jara

LP-Pläne- Dortmund – “La Poblacion” is opgenomen in de discotheek Del Cantar Popular te Santiago de Chili in 1972.

Victor Jara, 28-9-38 - 15-9-73, vermoord door de militaire junta in het stadion van Santiago.

- Signalen - Herman van Veen

Polydor – LP – 1984

- They dance alone

CD – Sting 1987 – A&M records

Heel veel dank aan Anatol Feid en Antonio Skármeta, die mij inspireerden en op het spoor zetten.

Guido Janssen

EERSTE BEDRIJF

Tafereel 1 (introductie)

(de poblacion)

(Half licht, op de scène zijn kinderen aanwezig, ze zitten op de grond, in groepjes pratend, in stilte. Intromuziek, "Signalen", voordat de eerste teksten worden gezongen: uitfaden, dan verteller.)

VERTELLER : Kijk... hier ziet u mijn land, een prachtig land met hoge bergen tot aan de hemel en een woeste natuur. Er is veel gebeurd in mijn land: toen was het een land van herinnering, een koud land, een onpersoonlijk land... ontkleed... zonder leven in en tussen de huizen... zonder stemmen en... zonder namen...

(Pauze. Loopt over scène.)

Het is nu zes jaar geleden dat de generaals in mijn land verdwenen. Daarvoor wisten we twaalf jaar lang niet waar we woonden, we kenden ons land niet meer... ons land was zichzelf niet...

Dit is een stuk over herinnering en verlangen, over woorden, muziek en geluiden van mijn land, het land waarin ik leefde... Kijk... daar woonde ik... *(wijst in de verte)* in de Calle Cordova. Die straat, mijn straat, is alleen al door zijn naam anders dan elke andere straat. Namen vertellen ons over een leven en de herinnering aan dat leven...

Ons land is vol namen, onze herinnering is vol namen. Namen zijn net zo gewoon als vogels, bomen, als ademhalen: je hebt er recht op...

Kijk ginder, (*wijst in de verte*) aan het eind van die landweg met bomen, woonden drie mensen, die eens zagen hoe de namen van mensen van wie ze hielden uit het leven gebrand werden...

Toch houden we hun naam in onze herinnering levend: we geven hun naam aan vogels, zodat de lucht boven mijn land altijd leeft van vliegende namen...

Dit is een stuk over wat we moeten doen om hun namen levend te houden...

(Het licht op de scène blijft zwak: de kinderen staan op en gaan in processie over het toneel; er wordt een naam geroepen alsof het een vraag is; het geheel eindigt als iedereen namen roept en de spookgestalte verschijnt.)

KIND 1 : Maria Rosa?

KIND 2 : Fransesco Melinda?

KIND 3 : (*enzovoorts*) Pablo de Silva, Cinthia Marquez, Simon Obliga, Gustavo, Martin, Maria, Alice Masson, Leonie Amos, Teresa en Cecilia Rueda, Octavio Marquez, Carlos Ocampo, Silvio Ayala, Esme...

(De spookgestalte komt op en omsluit diverse kinderen, herhaling ander kind; grote paniek als enkele kinderen gevangen zijn, andere kinderen vluchten scène af in luid geschreeuw, namen roepend. Licht langzaam uit: start 'Signalen', Herman van Veen, t/m tweede couplet, dan uitfaden. Licht weer aan: enkele kinderen keren terug op hun plaats, met kapotte kleren of besmeurd. De gestalte verschijnt nu volledig gedesoriënteerd en duizelig: een rij meisjes – met elke een witte hoofddoek – beweegt zich achterlangs, uiteindelijk in een kring totdat ze de spookgestalte hebben ingesloten, die in paniek zijn omsluiting probeert te voorkomen.)

(Slotmuziek: 'Signalen', slotcouplet.)

Tafereel 2

(de poblacion)

(Pedro, Daniel, Ricardo, Simon, Victor, en Anderen, spelen met een bal.)

PEDRO : Hier Daniel, hoog er over heen!

DANIEL : Komt ie, vangen.

PEDRO : Niet zo hoog, idioot.

SIMON : Jij bent ook wel erg klein, Pedrito, hoe komt dat toch, jongen?

PEDRO : Dat weet je best, Simon, mijn vader en moeder zijn allebei klein.

VICTOR : *(lachend)* Je grootvader en grootmoeder dan toch ook, want dit is toch niet om aan te zien. Waar ben je nu? Oh, daar, achter de bal...PEDRO : Ik ben klein, maar slim en snel. Jullie zijn bij mij vergeleken een stel nijlpaarden. *(algemeen gelach, hij schiet langs hen als een volleerd basketballer)**(Plotseling enig tumult: gegooi met deuren; even later wordt Daniels vader uit de huizen door twee mannen over het toneel afgevoerd.)*DANIEL : Hé papa! *(Erop af, hij wordt door één van de mannen een stuk teruggeworpen in de armen van zijn vrienden.)*

MAN 1 : Staan blijven!

DANIEL : Wat is er? Waar ga je heen?

RUEDA : Daniel, luister...

MAN 1 : Nee... meekomen!

RUEDA : *(dwingt aandacht af)* Daniel, pas goed op de winkel. *(Grijpt naar één van zijn zakken.)*

MAN 2 : Pas op! Laat dat, handen los.

*(Op de achtergrond verschijnt een hoofd van een enkele nieuwsgierige.)*RUEDA : *(beheerst)* Ik wilde mijn zoon de sleutel geven.

MAN 2 : Dat doe ik wel! *(Grijpt ze uit de zak en gooit ze Daniel toe; enkele munten vallen op de grond; vader wordt bruut meegenomen, klappen van portieren, geluid van jeep die wegrijdt, bij de vrienden heersen verwarring en onbegrip)*

RICARDO : Waarom hebben ze hem meegenomen?

DANIEL : *(raapt sleutels op)* Mijn vader is links.

RICARDO : Wat betekent dat?

DANIEL : Dat ie antifascistisch is.

VICTOR : Wat is dat: anti – fas- cis – tisch?

DANIEL : Mijn vader vertelde laatst dat mensen die zo zijn, willen dat ons land vrij is en dat de soldaten uit het land verdwijnen.

VICTOR : En worden ze daarom gevangen genomen?

DANIEL : Ik weet 't niet. Ze worden meegenomen voor verhoor. Vorige week heeft mijn vader ook vier uur op het politiebureau gezeten.

SIMON : Wat ga je nu doen?

DANIEL : *(loopt langzaam naar achter)* M'n moeder waarschuwen en afwachten. Wat kan ik anders?

SIMON : Wacht, ik ga met je mee. *(Ook de anderen gaan mee en af.)*

(Pedro zoekt de bal en ontdekt dan de munten, die hij op zijn knieën bestudeert. Señor Malbràn komt op.)

PEDRO : Ha vader, je bent vroeg terug, is het werk al gedaan voor vandaag?

MALBRAN : Hallo Pedrito, zoek je iets? *(Gaat er op de hurken bij zitten, Pedro klampt hem vast.)*

PEDRO : Oh papa...

MALBRAN : Wat is er met jou aan de hand, jongen?

PEDRO : Er zijn soldaten gekomen en die hebben de vader van Daniel meegenomen

MALBRAN : Oh mijn God. Alweer! Die schoften!

PEDRO : Ze hebben hem meegenomen in een jeep. Je weet wel, zoals je soms in een film ziet.

MALBRAN : Malle jongen *(bergt 'n hoofd in z'n handen)*

PEDRO : Pa, wat is er? Huil je...?

MALBRAN : *(harder dan bedoeld)* Ik huil niet.

PEDRO : Heeft iemand je iets gedaan?

MALBRAN : Och nee, ik... och, het is de laatste tijd zo akelig hier bij ons in San Gabriel... ik... och, je begrijpt het nog allemaal niet, m'n jongen.

PEDRO : *(opeens, alsof hij een idee krijgt)* Ben jij links, papa?

(Señor Malbràn kijkt zijn zoon verbaasd aan, aarzelt een moment en knikt dan langzaam.)

Komen ze jou dan ook gevangen nemen?

MALBRAN : Nee.

PEDRO : Hoe weet je dat?

MALBRAN : *(glimlacht)* Omdat jij me geluk brengt, jongen. Luister Pedro. Het is erg moeilijk om uit te leggen. Je bent jong, je moet niet bang zijn. Er zijn mensen in dit land die heel erg tegen de regering zijn, tegen de soldaten en tegen de generaals. Soms laten ze dat heel duidelijk merken en daarom worden ze opgepakt. Misschien heb je hun jeeps wel eens gezien. Het is...

PEDRO : Ik zie wel eens jeeps heel snel door de straten rijden. En vanmorgen racete er een langs het huis van Maria. Ze hebben zo 'n akelige groene kleur... bedoel je die?

MALBRAN : Ja jongen, het zijn groene Falcons; het is heel akelig maar als je je rustig houdt, zal er niets gebeuren. Kom, we gaan naar huis, eten...

PEDRO : Papa, ben ik ook antifascistisch?

MALBRAN : Anti-wat...?

PEDRO : Fascistisch? Daniel zei dat. Hij zei dat de mensen, die ons land willen bevrijden zo zijn. Dat zijn de antifascisten.

MALBRAN : Nee hoor, jij bent niets.

PEDRO : Waarom niet?

MALBRAN : Kinderen zijn niet anti-iets. Kinderen zijn... nou ja... kinderen. Kinderen die zo oud zijn als jij moeten naar school gaan, goed hun best doen en *(lacht)* ... spelen en lief zijn.

PEDRO : Maar als de vader van Daniel gevangen zit, kan Daniel toch niet meer naar school toe?

MALBRAN : Ach jongen, denk daar nu niet aan. Geloof me: het is ooit beter geweest en het zal ooit beter worden. Denk maar niet aan wat daar tussen ligt...

PEDRO : Ik begrijp je niet, papa.

MALBRAN : Je zult je vriend Daniel weer vlug zien hoor. En voor de winkel zal zijn moeder wel een oplossing vinden. Komop, nu gaan we eten.

PEDRO : Kijk eens pa, deze muntjes heb ik hier gevonden. Ik geloof dat ze van señor Rueda zijn. Zullen we ze terugbrengen?

MALBRAN : Laat eens zien. Goed, laten we ze maar aan Daniels moeder teruggeven. We gaan er straks toch even naar toe, misschien kunnen we haar een handje helpen. Kom.

(Licht)

Tafereel 3

(Een klaslokaal; de kinderen kunnen ev. alleen met een eigen krukje opkomen, gaan zitten met een schrijfmap en zó de klas vormen. Kinderen, maar Daniel ontbreekt; enkelen maken aantekeningen.)

JUF : ... en zo staat ons land eindelijk weer eens in de belangstelling. Buitenlandse televisie- en radioverslaggevers komen ons weer bezoeken. De nieuwe schoonheidskoningin zal een reis door ons land maken, het nationale elftal wint eindelijk weer eens een wedstrijd en na jaren van armoede kunnen veel mensen uit onze voorsteden weer werk vinden in de grote stad. Ook zijn er gelukkig weer boeren, die vol trots producten kweken voor het vaderland. Ja, jongens en meisjes, het zijn maar kleine voorbeelden, maar al deze dingen laten toch zien, dat we leven in een land van geluk. Ik raad jullie ook aan, jongens, om 's avonds eens naar het nieuws te luisteren, want dat is leerzaam. Zo, zijn er nog vragen?

(Enkele kinderen kijken mekaar aan, waaronder Maria en Pedro, veelbetekenend. Er wordt geklopt. Juf gaat naar de deur, daar verschijnt de kapitein.)

O goedmorgen, kapitein, komt u binnen.

KAPITEIN : Goedemorgen.

JUF : Opstaan, jongens en meisjes, en rechtop.

KAPITEIN : Goedemorgen! Mijn complimenten juffrouw, u hebt keurige leerlingen.

(Hij kijkt naar de klas, beoordeelt en zoekt, zo lijkt het.) Zo, en hoe gaat het met jullie hier in deze klas? *(geen reactie)* Doen jullie goed je best? *(idem)* Leren jullie veel? Jullie zien er slim uit, dus dat zal wel, hahaha. *(Blik van begrip tussen kapitein en juf.)* Enfin, ik ben kapitein Romo en vandaag kom ik jullie school bezoeken. Ik kom namens de regering, dat wil zeggen: mijn generaal, om alle kinderen van alle klassen op deze school te vragen een opstel te schrijven.

(Stilte. Blik van onbegrip, enig onrustige blikken.)

Wie het mooiste opstel schrijft, zal uit handen van de generaal een gouden medaille ontvangen en een sjaal in de kleuren van onze vlag. Iedereen zitten! Goed, pak jullie schrift! (...) Goed zo! Heeft iedereen zijn schrift?

MARIA : Mag het op ruitjespapier, juf?

JUF : Eh... *(kijkt naar kapitein)*

KAPITEIN : Zeker meisje, geen probleem. Hoe heet jij?

MARIA : Maria, señor.

MIQUEL : Mijn schrift is vol, meneer.

JUF : Hier Miquel, hier is papier.

KAPITEIN : Een potlood... iedereen zijn potlood; schrijf op: Titel van het opstel: 'Wat we bij ons thuis 's avonds doen.' *(Wacht tot iedereen het heeft opgeschreven.)* Is dat duidelijk? Dus alles wat jullie en jullie ouders doen nadat jullie uit school en van het werk komen.

(Enkele leerlingen kijken mekaar vragend aan en er is een enkele smekende blik naar de kapitein.)

Schrijf maar op wat jullie het eerst te binnen schiet; bijvoorbeeld: de vrienden die komen, waarover gepraat wordt, wat er gezegd wordt bij de televisie of de radio... of wat dan ook. Jullie zijn volledig vrij. Kunnen we beginnen? Oké? Eén, twee, drie...

(De meesten beginnen te pennen.)

SIMON : Meneer?

KAPITEIN : Iets nog niet duidelijk, jongen?

SIMON : Mag het met een balpen, meneer?

KAPITEIN : Natuurlijk!

CECILIA : Hoe lang moet het zijn, meneer?

KAPITEIN : *(geprikeld)* Twee à drie bladzijden! *(blikken, protest)* Goed, goed, één à twee dan, en nu aan het werk!

(Hij gaat tussen de banken lopen, zijn 'wandeling' eindigt voor de klas bij de juf, met wie hij heimelijk gaat staan praten, kennelijk over belangrijke zaken. Pedro en zijn buurjongen Leiva kunnen – wat verborgen achter de rug van anderen - wat praten.)

LEIVA : *(bijt op zijn potlood)* Wat ga jij schrijven, Pedro?

PEDRO : Ik verzin wel iets. En jij?

LEIVA : Ik weet het nog niet.

PEDRO : Wat hebben jouw vader en moeder gisteravond gedaan?

LEIVA : Hetzelfde als altijd: mijn moeder kwam thuis en toen hebben we gegeten; daarna luisterde ze naar de radio en daarna ging ze naar bed.

PEDRO : Mijn moeder net zo.